

SOS Redelijke Aanpassingen
 Steekkaarten voor Ondersteuning op School

Digitaal infomoment
 13 november 2023

Annick De Meyer - PB zorg&kansen regio Oost-Vlaanderen

1

*Blijf je verwonderen,
 zie in het gewone het bijzondere*

*Open je oren en je luistert,
 open je hart en je hoort*

*Open je ogen en je kijkt,
 maar niets is wat het lijkt*

*Laat je overdonderen
 en zie in het gewone het bijzondere*

2

Redelijke aanpassingen

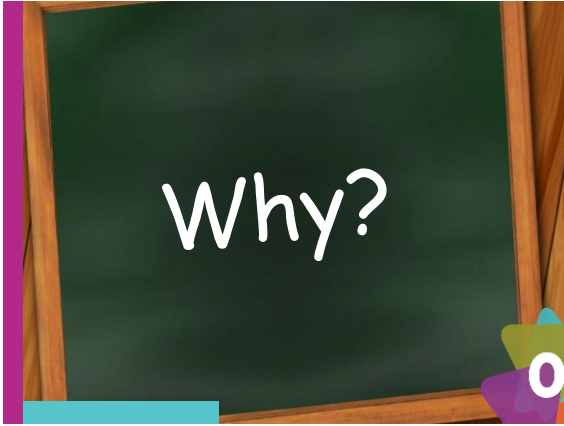

Wegwerken van barrières die leren en participeren in de weg staan.

De steekkaarten redelijke aanpassingen als hulpmiddel inzetten.

Op zoek gaan naar de juiste ondersteuning voor de leerling en de leerkracht.

3

4

Situering

- Als inspiratiebron voor die leraren die hun aanpak **doelgericht wensen af te stemmen op de onderwijsbehoeften van leerlingen** die moeilijkheden ervaren met werkhouding, gedrag en komen tot leren.
- Als praktisch hulpmiddel inzetten zodat alle betrokkenen **in dialoog** samen op zoek kunnen gaan naar de juiste ondersteuning.
- Afstemmen over de juiste redelijke aanpassing blijft **maatwerk**: voor deze leerling, op dit moment, bij deze leerkracht, op deze school en met deze (opvoedings)context.
- De verbinding maken met alle andere leerlingen, om **de brede basiszorg verder uit te bouwen**.
- Deze steekkaarten kunnen de leraar concrete handvatten bieden bij het realiseren van kansen tot **meer participeren en leren**.

5

5

Huis van zorg&kansen

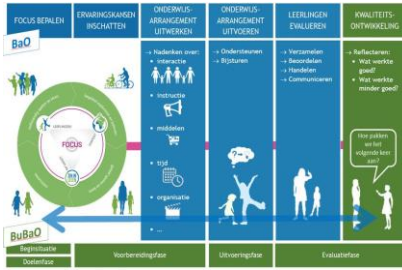

6

6

Een krachtige leeromgeving

7

7

SOS redelijke aanpassing

Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

Aanpassingen doen, mag niet leiden tot 'verzwakken' van de leerling.

Maatregelen vanuit LEERKRACHPerspectief

Leerkracht compenseert problemen van de leerling.

Maatregelen vanuit LEERLINGperspectief

Leerling neemt (onder begeleiding) mee de verantwoordelijkheid voor het omgaan met de eigen beperking.

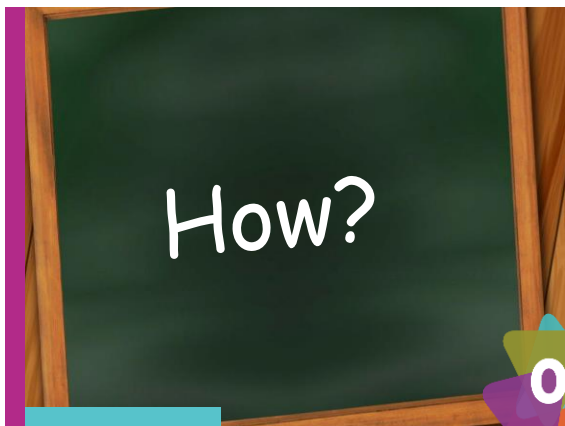
GROEIPERSPECTIEF

Why?

Waarom ontwikkelen we deze steekkaarten?

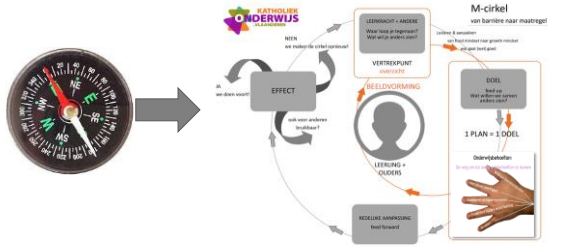

8

9

SOS redelijke aanpassing Steekkaarten voor Ondersteuning op School

How? Hoe is dit concept ontstaan?

10

SOS redelijke aanpassing Steekkaarten voor Ondersteuning op School

How? Hoe is dit concept ontstaan?

11

SOS redelijke aanpassing Steekkaarten voor Ondersteuning op School

3 De school stimuleert de ontwikkeling van alle lerende.

HET SCHOOLTEAM BIEDT ELKE LERENDE EEN PASSENDE BEGELEIDING MET HET OOG OP GELIJKE ONDERWIJSKANSEN.

Om een passende begeleiding te realiseren, detecteert het schoolteam de mogelijkheden en de behoeften van de lerenden en differentieert ze waar nodig. Het schoolteam gaat ervan uit dat iedereen de kracht en de capaciteiten in zich heeft om te leren, te groeien en te veranderen. De sterktes van de lerenden vormen het uitgangspunt voor de begeleiding. Het schoolteam begeleidt de lerenden via een continuüm van zorg en/of via handelingsplanning. Een gefaseerde benadering van brede basiszorg, verhoogde zorg, uitbreiding van zorg, een individueel aangepast curriculum en/of handelingsplanning vormt de ruggengraat van de begeleiding. Een sterke brede basiszorg werkt preventief. **Voor lerenden met specifieke onderwijsbehoeften plant het schoolteam redelijke en gepaste aanpassingen waaronder het inzetten van stimulerende, remediërende, differentiërende, compenserende en/of dispenserende maatregelen. Op die manier draagt het schoolteam bij tot het realiseren van gelijke kansen voor alle lerenden en tot inclusie.**

How? Hoe is dit concept ontstaan?

12

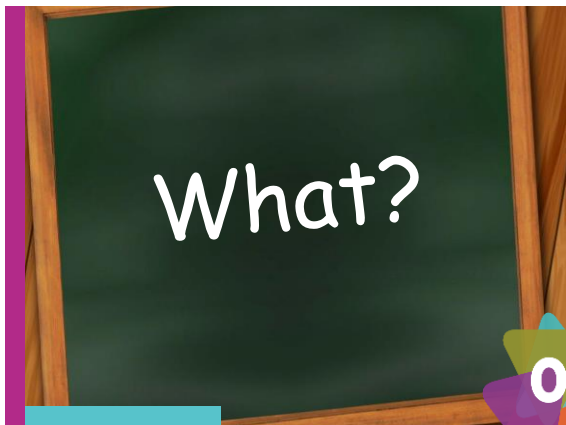
SOS redelijke aanpassing
Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

How? Hoe is dit concept ontstaan?

13

14

SOS redelijke aanpassing
Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

What? Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

15

SOS redelijke aanpassing

Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

STAP 1 |

Dit zie of hoor ik ...

Als leerkracht heb je steeds twee doelen voor ogen: elke leerling tot leren brengen én elke leerling zich goed laten voelen op onze school en in mijn klas.

Soms merk je dat dit – ondanks je uitgebreide basiszorg – niet lukt en maak je je zorgen over het gedrag/de werkhouding van deze leerling. Je stelt een **leervraag**.

What? Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

16

SOS redelijke aanpassing

Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

STAP 2 |

Dit wil ik bereiken met mijn leerling ... (concreet en klein)

Je start steeds met een vooruitblik. Wat zou je echt willen? Wat zou voor jou een wezenlijk verschil maken? Wat wil je met je leerling bereiken? Wees tevreden met **kleine en concrete stappen/tussendoelen**. De coachende vragen kunnen je alvast op weg zetten om deze doelen voor jou helder te krijgen.

What? Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

17

SOS redelijke aanpassing

Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

STAP 3 |

Deze mogelijke sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het vooropgestelde doel te bereiken ...

Eén van de uitgangspunten van handelingsgericht werken (HGW) is 'positieve aspecten zijn van **groot belang**'. Een positieve blik is helpend. Het biedt mogelijkheden om je zorg aan te pakken. Ook hier kunnen de coachende vragen je vooruit helpen.

Verder is het belangrijk om steeds te vertrekken vanuit een **growth mindset**: geloven in de groei van je leerling. Weten dat hij/zij iets nog niet kan én tegelijk geloven dat je leerling een volgende stap wel zal zetten!

What? Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

18

SOS redelijke aanpassing
Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

STAP 4 |

Dit zou mijn leerling nodig kunnen hebben ...
Wat heeft mijn leerling nu precies nodig? Dit is je **hamvraag**. Om deze noden concreet te maken bieden we je voorbeelden van mogelijke specifieke onderwijsbehoeften van je leerling in deze concrete situaties. We gebruiken hiervoor de vertrouwde HGW-hulpzinnen:
een leerkracht die... instructie die...
een leeromgeving die... leeractiviteiten die...
opdrachten/taken die... groeps-/klasgenoten die...
feedback die... ouders die...

What? Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

19

SOS redelijke aanpassing
Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

STAP 5 |

Deze maatregel(en) kan ik toepassen om mijn leerling te helpen ...
Hoe kan ik mijn aanpak het best aanpassen op de noden van mijn leerling? Welke redelijke aanpassingen kunnen een antwoord zijn op de onderwijsbehoeften van mijn leerling? Op welke manier kan ik er best toe doen?
We geven je een **overzicht van verschillende maatregelen** die blijken te werken en effectief zijn. Het kan een aanzet zijn om deze toe te passen in je klaspraktijk of het kan je eventueel ook prikkelen om zelf met eigen ideeën aan de slag te gaan.

What? Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

20

SOS redelijke aanpassing
Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

WERKHOUDING

21

Ik merk dat de leerling bij opdrachten, taken of toetsen minder scoort dan ik verwacht had.

<p>STA P 2</p> <p>Dit wil ik bereiken met mijn leerling ... (concreet en klein)</p> <p>Doelstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... <p>Doelstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... 	<p>STA P 2</p> <p>Dit zou mijn leerling nodig kunnen hebben ...</p> <p>Doelstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... <p>Doelstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... 	<p>STA P 3</p> <p>Deze maatregel(en) kan ik toepassen om mijn leerling te helpen ...</p> <p>Doelstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... <p>Doelstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • ...
---	---	--

22

SOS redelijke aanpassing Steekkaarten voor Ondersteuning op School

Ik merk dat de leerling bij opdrachten, taken of toetsen minder scoort dan ik verwacht had.

Doelstellingen

- ...

Doelstellingen

- ...

Doelstellingen

- ...

What? Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

23

SOS redelijke aanpassing Steekkaarten voor Ondersteuning op School

- Ik merk dat de leerling weinig gemotiveerd is.
- Ik merk dat de leerling moeite heeft om zich te concentreren.
- Ik merk dat de leerling moeite heeft om aan de slag te gaan met opdrachten en taken.
- Ik merk dat de leerling onnauwkeurig en slordig werkt.
- Ik merk dat de leerling niet binnen de afgesproken tijd in orde is met opdrachten, taken.
- Ik merk dat de leerling vaak om bevestiging vraagt.
- Ik merk dat de leerling geen hulp vraagt als hij iets niet begrijpt.
- Ik merk dat de leerling bij opdrachten, taken of toetsen minder scoort dan ik verwacht had.
- Ik merk dat de leerling niet zelfstandig taken en opdrachten kan verwerken.
- Ik merk dat de leerling niet met anderen kan samenwerken.
- Ik merk dat de leerling moeilijk kan doorzetten bij moeilijkere/complexere opdrachten en taken.
- Ik merk dat de leerling niet kan omgaan met kritische feedback.

Overzicht steekkaarten Werkhouding.

24

25

Ik merk dat de leerling veel praat tijdens de lessen.

<p>STA 2 Dit wil ik bereiken met mijn leerling... (concreet en klein)</p> <p>Doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling kan een concreet en klein doel formuleren. De leerling kan een concreet en klein doel uitvoeren. De leerling kan een concreet en klein doel evalueren. <p>Werkwijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling wordt ondersteund bij het formuleren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het uitvoeren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het evalueren van een concreet en klein doel. 	<p>STA 4 Dit zou mijn leerling nodig kunnen helpen...</p> <p>Doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling kan een concreet en klein doel formuleren. De leerling kan een concreet en klein doel uitvoeren. De leerling kan een concreet en klein doel evalueren. <p>Werkwijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling wordt ondersteund bij het formuleren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het uitvoeren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het evalueren van een concreet en klein doel. 	<p>STA 5 Deze maatregel(en) kan ik toepassen om mijn leerling te helpen...</p> <p>Doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling kan een concreet en klein doel formuleren. De leerling kan een concreet en klein doel uitvoeren. De leerling kan een concreet en klein doel evalueren. <p>Werkwijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling wordt ondersteund bij het formuleren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het uitvoeren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het evalueren van een concreet en klein doel.
<p>STA 3 Deze sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het voorgesette doel te bereiken...</p> <p>Doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling kan een concreet en klein doel formuleren. De leerling kan een concreet en klein doel uitvoeren. De leerling kan een concreet en klein doel evalueren. <p>Werkwijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling wordt ondersteund bij het formuleren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het uitvoeren van een concreet en klein doel. De leerling wordt ondersteund bij het evalueren van een concreet en klein doel. 		

26

Wat betekent dat nu voor de toepassing op de werkvloer?

27

SOS redelijke aanpassing

Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

21. Ik merk dat de leerling niet tot automatisatie komt.
 22. Ik merk dat de leerling niet kan starten.
 23. Ik merk dat de leerling leerstof trager verwerkt.
 24. Ik merk dat de leerling geen transfer maakt.
 25. Ik merk dat de leerling vaak appél (beroeft) doet op mij.
 26. Ik merk dat de leerling zich niet kan organiseren.
 27. Ik merk dat de leerling niet komt tot zelfreflectie en zelfsturing.

Overzicht steekkaarten Leren.

31

Link met Zill PGO (bao)

Steekkaarten LEREN & ZILL PGO (bao)

8002	Bevoegd gezag met gemeenteraad en schoolbestuur en deze twee verantwoordelijkheden samen, zelfreflectie en zelfsturing.
8003	Flexibel omgaan met veranderende omstandigheden.
8004	Bevoegd gezag en mogelijk andere belanghebbenden inschakelen door te zoeken naar mogelijkheden voor verbetering van de organisatie.
8005	Bevoegd gezag, directie en andere belanghebbenden inschakelen om de organisatie te verbeteren en de verantwoordelijkheid voor verbetering te verspreiden.
8006	Op een efficiënte manier informatie en kennis verzamelen, verspreiden, organiseren (delen) en deze vertalen naar kennis bij andere belanghebbenden en te verbeteren van de organisatie.
8007	Overgrip op effectieve handelen door samen te werken, uit te voeren, mee te reflecteren en waar nodig bij te staan in andere belanghebbenden en zelfstandig handelen.
8008	Specifiek en strategisch inzetten van vragen, op te lossen, uitdagen en problemen effectief aan te pakken.
8009	Afdoen en niet anderen kritisch reflecteren op de organisatie en het personeel en daaruit leren.
8010	Realiteit erkennen. Kennen nemen, benoemen, acceptatie van de realiteit en zelfstandig, samen en afdoend zijn.

32

32

33

33

SOS redelijke aanpassing
Steekkaarten voor **Ondersteuning op School**

Reflecteer over de steekkaarten aan de hand van volgende vragen:

- Zie je mogelijkheden om de steekkaarten in te zetten bij een leerlingenbespreking?
- Welke meerwaarde kunnen de steekkaarten bieden?

Als je graag iets terugkoppelt kan dat in de chat geplaatst worden.

De steekkaarten zijn ook terug te vinden op de PRO.site:
<https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/redelijke-aanpassingen/literatuur>

Opdracht

34

Vragen staat vrij

35

35

36

fb.com/KatholiekOnderwijsVlaanderen

twitter.com/KathOndVla
twitter.com/BoeveLieven

www.linkedin.com/company/katholiekonderwijsvlaanderen